

Vájákhél- A Hajlék felállítása

Vájákhél Hetiszakasz tartalma ויקהל

Szakaszunk – Vájákhél (2Mózes 35:1-38:20.) –, miután megismétli a szombat szentségének megőrzésére szóló utasítást leírja, hogyan készült a Hajlék. A kapcsolat a Hajlék építése és a szombat megőrzése között – nyilvánvaló: „az, hogy megparancsoltam nektek a Hajlék felállítását és az ezzel kapcsolatos munkálatokat, nem jelenti azt, hogy a munkálatok hatályon kívül helyezik a szombatot”. További halachikus kapcsolat a szombat és a Hajlékkal kapcsolatos munkálatok között, hogy mindazt a 39-féle munkát, ami a Hajlék felépítéséhez és alkatrészeinek elkészítéséhez kellett – tilos szombaton végezni. Itt fordul elő a szombati tűzgyújtás tilalma is.

Mózes egybegyűjti Izrael fiait, és újfent elismétli nekik a **szombat megtartásának parancsolatát**. Majd közvetíti nekik az **Örökkévalónak a Miskán (Szentély)** elkészítésére vonatkozó utasításait. – **2Mózes 35:1–20**.

A nép bőséggel adományoz a **Miskán** céljára a szükséges anyagokból; hoznak aranyat, ezüstöt, rezet, kék, bíbor és vörös színűre festett gyapjút, kecskeszőrt, sodrott lent, állatbőröket, fát, olívaolajat, illatos fűszereket és drágaköveket. A végén már **Mózesnek** kell leállítania az adakozást. – **2Mózes 35:21–36:7**.

Egy csapat bölcslelkű mesterember elkészíti a **Miskánt**, annak minden felszerelésével együtt (**ahogyan azok már az előző hetiszakaszokban [2Mózes 25–31.] és újra e hetiszakaszban részletesen fel vannak sorolva**): három réteg te-

tőborítást, **48 darab arannyal bevont fapanelt** és hozzá **100 ezüstből való talapzatzoglatot**; a **paróchet-et (függönyt)**, amely elválasztja egymástól a **Miskán** két helyiségét és a **mászách-ot**, amely a bejárata előtt van kifeszítve; a **Frigyládát** és annak kerubokkal díszített fedelét; az asztalt és a színkenyereket; a **hétágú menórát** annak különlegesen elkészített olajával; az aranyoltárt és a rajta elégetendő füstölőszert; az égő áldozatokhoz használt szabadtéri oltárt és annak egész felszerelését; a drapériákat, támasztópóznákat és talapzatzoglatokat az udvar számára; valamint a vizesmedencét és annak talapzatát az összegyűlt réztükrökből. – **2Mózes 36:8–38:19**.

שבת שלום

Chaim Shaul Glitzenstein: Szándék és akarat

Az utána következő nap – A dráma **Jom Kipur**kor zajlott, de a részletek csak másnap láttak napvilágot. Jó ötletek és projektek rendszeresen kínálóznak az életünkben. Kérdés, hogy megvalósulnak-e, vagy csak papírra vetett tervek maradnak? Vagy ha már átléptek a tervezés szakaszából a kivitelezés szakaszába, akkor vajon meddig tartanak ki? Milyen szintet érnek el a megvalósulásban?

„Mózes egybegyűjtötte Izrael fiainak egész községét” – ezek a **vájékhel hetiszakasz nyitó szavai**. **Rási** magyarázza, hogy az a nap, amikor Mózes egybegyűjtötte a népet, **Jom Kipur** másnapja volt. **Mózes Jom Kipur** napján jött le a **Sináj hegyről** az üzenettel, miszerint az **Örökkévaló** megbocsájtja a zsidó népnek az aranyborjús bűnét. Másnap összegyűjti őket és megparancsolja, hogy építsék meg a **Miskánt (az utazó szentélyt)**.

Miért lényeges, hogy ez Jom Kipur másnapja? Talán azért, mert **Jom Kipur**kor mind szentek vagyunk, és a kihívás az, hogy megőrizzük a szentséget és az elhivatottságot akkor is, amikor **Jom Kipur** elmúlt. Viszonylag könnyű szentnek lenni az év legszentebb napján. **A hit vizsgája azonban az, hogy folytatjuk-e a helyes és jó viselkedésünket a szent nap után is? Hogy a Jom Kipur hatása alatt maradunk-e vagy a lelkesedésünk azonnal meghal a Neila ima után?** Hány és hány zsinagóga van dugig tele **Jom Kipur**kor, majd másnap alig lehet összeszedni a **minjánt**.

A fiú, aki kádíst mond apjáért vagy anyjáért a siva (gyász ülés) hetében... mi történik utána? Rendszeresen elmegy a zsinagógába és kádíst mond az év **12 hónapjában**, vagy eltűnik mintha sose jött volna? Ez a jelenség persze nem csak a zsinagógákban tapasztalható, hanem az élet minden területén. **Mi történik például a nászút után, vagy az első házassági évforduló után?** Van még erőnk és kedvünk folyamatosan javulni, és fejlődni, igyekezni, és energiát befektetni? Sok emberrel találkoztam már az évek során, akik nagy erővel kezdenek hozzá a megtéréshez, aztán visszaesnek a régi szokásaikba, és az előző életstílusukba. És ez nem azért van, mert nem elég erősen elkötelezettek, hanem csupán azért, mert nem sikerült egy reális, gyakorlatias és tartható tervet készíteniük az előrelépésükhöz, amely aztán fenntartja a lelkesedést és sikerre vezeti őket. Vegyük például a szombatot. Egy ember életében először próbálja megtartani a szombatot.

Aztán újra és újra megtartja, amíg aztán rájön, hogy ez valójában érte van. A szombat olyan nyugodt, felemelő, családias, különleges és szellemi, hogy úgy határoz, ezentúl igazán szombattartó lesz. Ő és a családja elkezdenek minden szombaton zsinagógába járni. Csak egy baj van: Három kilométerre laknak a zsinagógától. Igaz, hogy nem lehetetlen legyalogolni a távot, sokan ezt a diétájuk részeként is megteszik. Így amíg a szellemiség felé fordulásuk kezdeti lelkesedő felemelő szakaszában vannak, meg tudják tenni, de valójában ez nem egy olyan opció, ami hosszú távon működhet. Ha nem költöznek a zsinagóga közelébe, akkor előbb utóbb megtörnek. Volt olyan pár, aki kizárólag a hétvégére vett egy zsinagóga melletti lakást, és ez egy darabig működött is, de aztán őket is felőrölte az állandó költözködés pénteken a hétfégi lakásba, **mocéj shábát** vissza haza, nem beszélve a jelentősen megnövekedett anyagi kiadásokról. Természetesen egy ilyen rendszer sem állja ki az idő próbáját.

A leglényegesebb, hogy nem elég csak a lelkesedést fenntartani, hanem olyan gyakorlati lépéseket kell tenni, amik által az elkötelezettség és a lelkesedés megmarad, vagy növekszik. A hosszútávú eredményért szükségünk van egy tervre, mely logikus, reális, és betartható cselekedeteket tartalmaz, hogy mindenképp megvalósítható legyen, és végig kitartson. Különb, **I-ten ments**, az egész nem több, mint vihar egy pohár vízben. Használjunk ki minden jó hatást és inspirációt arra, hogy fenntartsuk elkötelezettségünket!

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: A szerelem tükrei

A Tóra a Vájáchel hetiszakaszban, amely a Miskan elkészítését írja le, kitér arra, hogy hangsúlyozza a nők szerepét:

A férfiak elkísérték a nőket, és azok, akik adakozni akartak, aranyból készült karkötőket, fülbevalókat, ujjgyűrűket és testdíszeket hoztak. (2Mózes 35:22)

Minden ügyes asszony a fonáshoz fogott, és [mind] égszínkék gyapjúból, sötétvörös gyapjúból, bíborvörös gyapjúból és finom vászonból font fonalat hoztak. A magasan képzett önkéntes asszonyok a kecskegyapjút is megfonják. (2Mózes 35:25-26)

Az izraeliták közül minden férfi és nő, aki késztetést érzett arra, hogy adjon valamit mindazért a munkáért, amelyet Isten Mózes által elrendelt, adományt hozott Istennek. (2Mózes 35:29)

Valójában a hangsúly még nagyobb, mint ahogyan a fordításban látszik, a 22. versben található szokatlan megfogalmazás miatt: **Vájavo-u ha-anásim al hanásim**, ami arra utal, hogy a nők jöttek először adakozni, és a férfiak csak követték őket (**Ibn Ezra, Ramban és Rabbenu Bachye**).

Ez annál is inkább szembetűnő, mivel a Tóra arra utal, hogy a nők nem voltak hajlandók hozzájárulni az **Aranyborjú készítéséhez** (lásd a **2Mózes 32:2 kommentárjait**). A nőknek volt olyan ítélőképességük a vallási életben - mi az igazi istentisztelet, és mi a hamis -, ami a férfiakból hiányzott.

A **Kli Jakar (R. Shlomo Ephraim Luntschitz, 1550 -1619)** azt a további érvet hozza fel, hogy mivel a tabernákulum engesztelés volt az **Aranyborjúért**, a nőknek egyáltalán nem kellett hozzájárulniuk, mivel a férfiaknak, nem a nőknek volt szükségük engesztelésre. Ennek ellenére a nők adakoztak, mégpedig a férfiak előtt.

A legmeghatóbb azonban messze a rejtélyes vers: „Ő [Betsáel] készítette a réz mosdótálat és annak réz alapját az áldozó asszonyok [ha-tzove'ot] tükreiből, akik az úrvacsorai sátor bejáratánál gyülekeztek”. (2Mózes 38:8)

A bölcsek (a Midrás Tanhuma-ban) meséltek erről egy történetet. Rashi így meséli el: Az izraelita nőknek tükrük volt, amelybe belenéztek, amikor feldíszítették magukat. Még ezeket [a tükröket] sem tartották vissza attól, hogy a **Miskanhoz** való hozzájárulásként hozzák, de **Mózes** elutasította őket, mert csábításra készültek [vagyis arra, hogy kéjes gondolatokat ébresszenek].

A **Szent**, áldott legyen Ő, azt mondta neki: „Fogadd el [őket], mert ezek mindennél értékesebbek számomra, mert az asszonyok sok légiót állítottak fel általuk [azaz a gyermekek által, akiket szültek] Egyiptomban”.

Amikor férjeik elfáradtak a fárasztó munkában, ők [az asszonyok] elmentek és hoztak nekik ételt és italt. Aztán [az asszonyok] elvették a tükröket, és mindegyikük megnézte magát a

Rabbi Jonatan Sacks: A szerelem tükrei

férjével a tükörben, és szavakkal elcsábította a férfit, mondván: „**Én szebb vagyok nálad**”. És ily módon felkeltették a férjük vágyát, és intim viszonyba kerültek velük, ott fogantak és szültek, ahogyan azt mondják: „**Az almafa alatt ébresztettelek fel téged**” (**Énekek 8:5**).

Ez [a jelentése] az, ami במראת הצבאת [szó szerint: a légiót felállító tükrök]. Ezekből [a tükrökből] készült a mosdótál.

A történet a következő. Az **egyiptomiak** nemcsak rabszolgasorba akarták taszítani, hanem véget is akartak vetni **Izrael népének**. Ennek egyik módja az volt, hogy **minden fiúgyermeket megöltek**. Egy **másik módszer** az volt, hogy egyszerűen megzavarják a normális családi életet. Az emberek, férfiak és nők egyaránt, egész nap dolgoztak. Éjszaka, mondja a **Midrás**, tilos volt hazatérniük. Ott aludtak, ahol dolgoztak. A szándék az volt, hogy mind a magánéletet, mind a szexuális vágyat elpusztítsák, hogy az **izraelitáknak** ne legyen több gyermekük.

A nők felismerték ezt, és elhatározták, hogy **meghiúsítják a fáraó tervét**. Tükröket használtak, hogy vonzóvá tegyék magukat a férjeik számára. Az eredmény az lett, hogy a meghitt kapcsolatok újraindultak. A nők megfogantak és gyermekeket szültek (**a „légió”, amelyre a tzove'ot szó utal**). Csak ennek köszönhetően jött létre a zsidó gyermekek új nemzedéke. A nők hitükkel, bátorságukkal és leleményességükkel biztosították a zsidó túlélést.

A **Midrás folytatja**, hogy amikor **Mózes megparancsolta** az izraelitáknak, hogy hozzanak áldozatokat a hajlék elkészítéséhez, egyesek aranyat, mások ezüstöt, mások bronzot, megint mások ékszereket hoztak. De az asszonyok közül sokaknak nem volt semmi értékes adományuk, csak a tükrök, amelyeket Egyiptomból hoztak magukkal. Ezeket vitték **Mózes** elé, aki undorodva visszahőkölt. **Arra gondolt, hogy mi köze van ezeknek az olcsó tárgyakkal, amelyeket a nők arra használnak, hogy vonzóvá tegyék magukat, a Szentélyhez és a szentekhez? Isten megdorgálta Mózes**, amiért így merészelt gondolkodni, és megparancsolta neki, hogy fogadja el őket.

A történet önmagában is erőteljes. Azt mondja nekünk, mint oly sok más **midrás**, hogy a nők hite nélkül a zsidók és a **judaizmus** soha nem maradt volna fenn. De mond nekünk valami egészen alapvető dolgot is a szeretet zsidó felfogásában a vallásos életben.

A közelmúltban megjelent lenyűgöző könyvében, a Szeretet: A History (2011) című könyvében Simon May filozófus így ír: „A szeretet története:

„Ha a nyugati világban a szerelemnek van egy alapító szövege, akkor az a héber.”

A judaizmus a szeretetet kiemelkedően testi és lelki szeretetnek tekinti. Ezt jelenti a **„Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből” (5Mózes 6:5)**.

Ez nem az elmélkedés vagy a szemlélődés, a filozófia vagy a misztika nyelve. Ez a szenvedély nyelve.

Még a rendszerint agyonhallgatott Maimonidész is ezt írja Isten szeretetéről:

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FŰVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

Rabbi Jonatan Sacks: A szerelem tükrei

„Milyen az Isten szeretete, ami illik hozzá? Az, hogy Istent nagy és túlradó szeretettel szeressük, olyan erősen, hogy az ember lelkét Isten szeretetével kössük össze, úgy, hogy állandóan elragadja, mint egy szerelmes egyén, akinek elméje soha nem szabadul meg egy bizonyos nő iránti szenvedélytől, és állandóan el van ragadtatva tőle... Még intenzívebbnek kell lennie Isten szeretetének azok szívében, akik szeretik Őt. Mindig elragadtatottnak kell lenniük ettől a szeretettől”. (Rambam, Hilchot Teshuvah, 10:5.)

Ez az a szeretet, amelyet a Tehillim olyan szakaszaiban találunk, mint például: „Lelkem szomjazik utánad, testem vágyakozik utánad, egy száraz és fáradt földön, ahol nincs víz”. (Zsoltárok 63:2)

Csak azért, mert a bölcsek így gondolkodtak a szerelemről, természetesnek vették, hogy az Énekek éneke - egy rendkívül érzéki szerelmes verssorozat - az Isten és Izrael közötti szerelemről szól. Rabbi Akiva a vallásos költészet „szentek szentjének” nevezte.

A kereszténység volt az, amely a klasszikus görögség hatására különbséget tett az erosz (a szerelem, mint intenzív testi vágy) és az agapé (az emberiség és az általános dolgok iránti nyugodt, távolságtartó szeretet) között, és a másodikat, nem pedig az elsőt nyilvánította vallásosnak. Ugyanez a görög hatás vezette a kereszténységet arra, hogy Ádám és Éva és a tiltott gyümölcs történetét a bűnös szexuális vágy történeteként értelmezze - egy olyan értelmezés, amelynek a judaizmusban semmi keresnivalója nem lehet.

Simon May úgy beszél Isten szeretetéről a judaizmusban, mint amit „intenzív odaadás, abszolút bizalom, félelem az ő hatalmától és jelenlététől, és elragadtatott, bár gyakran megkérdőjelező akaratába való belefeledkezés jellemez.” Hangulatai a vazallus jámborságának, a barátok bensőséges viszonyának, a házastársak hűségének, a gyermeki függőségnek, a szerelmesek szenvedélyének kombinációja. Később hozzáteszi: „Az a széles körben elterjedt hiedelem, hogy a héber Biblia a bosszúról és a »szemet szemért« -ről szól, míg az evangéliumok állítólag a szeretetet feltétel nélküli és egyetemes értéként találják fel, ezért az egész nyugati történelem egyik legkülönlegesebb félreértésének kell számítania”.

A Midrás ezt az erosz és agapé közötti ellentétet Isten és Mózes vitájaként dramatizálja. Mózes úgy véli, hogy az Istenhez való közelség a cölibátust és a tisztaságot jelenti. Isten mást tanít neki, hogy a szenvedélyes szeretet, ha ajándékként ajánlják fel Istennek, a legértékesebb szeretet. Erről a szeretetről olvashatunk a Shir ha-Shirimben. Ez az a szeretet, amelyet a Yedid Nefesh[1]-ben hallunk, a merész dalban, amelyet a sábat elején és vége felé énekelünk. Amikor az asszonyok Istennek ajánlották a tükröket, amelyeken keresztül férjeik szeretetét felkeltették Egyiptom sötét napjaiban, Isten azt mondta Mózesnek: „Ezek mindennél értékesebbek számomra”. A nők jobban megértették, mint a férfiak, hogy mit jelent „teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes erődből” szeretni Istent.

GUT SÁBESZ

MISNÉ TORÁ – A ZSIDÓ JOGTÁR

LII. RÉSZ

6. fejezet Az isteni gondviselés és a szabad akarat

1. §. A Tórában és a próféták könyveiben sok olyan tanítást találhatunk, amelyek látszólag megcáfolják a szabad akaratról vallott elveinket. A legtöbb ember azt hiszi, hogy Isten akaratából jó vagy rossz. Az ember nem képes arra, hogy akaratával uralkodhasson érzelmei felett. Ez a körülmény egy igen fontos hitelv közlésére készítet, amelyből az említett tanítások igazi értelmét tudhatod majd meg.

Ahhoz kétség nem fér, hogy a szándékosan tiszta akaratából bűnöző, legyen az magános ember, vagy legyen bár egész ország közössége – büntetést érdemel. Ahhoz sem fér kétség, hogy Isten tudja a legjobban, hogy miként kell büntetnie. Van olyan bűn, amely már itt e földön kíván megtorlást, testiekben, vagyoniakban vagy esetleg a mitsemtudó ártatlan gyermekekben; akiket míg férfi korukat el nem érik vagyonszámba vesznek (**saját bűneik miatt nem halhatnak meg**) amint a Tóra mondja: **„A férfi haljon meg bűne miatt.”** Van olyan bűn, amely csak túlvilági büntetést von maga után. A földi életben látjuk kárát. De van olyan bűn is, amelyért itt e földön és a túlvilágon is szenvednünk kell.

2. §. Mindezen büntetésre csak akkor kerül sor, ha nem igyekszünk jóvátenni, mert: **„a megtérés védőpáncélja minden büntetésnek.”** Ez pedig legyen őszinte, tiszta szívből jövő, legalább olyan erős akaratából eredő, mint amilyen mértékű volt az a bűn elkövetése idején.

3. §. Olyan súlyos bűnök is vannak, melyeket az **igazi Bíró** jóvátehetetlennek minősít és oly szigorú megítélésben részesít, hogy a megtérés lehetőségét is megvonja elkövetőjétől. Nincs alkalma többé a megtéréshez, végpusztulás és halál sorsa. Erről szól **Jesajás**: **„Meghájasodott a nép szíve”** **„Gúnyolták Isten követeit; megalázták igéit, kijátszották prófétáit, míg Isten haragja gyógyíthatatlanul pusztította népét.”** **„Gyógyíthatatlanul”** – azaz jóvátehetetlenül, mert a bűnük olyan súlyos volt, hogy meg kellett vonni tőlük a gyógyulást, a megtérés lehetőségét.

Ezért írja a Tóra: „Én majd megkeményítem a Fáraó szívét!” Fáraó saját elhatározásából vétkezett megfontolt szándékossággal, tervszerűséggel keserítette el **Izrael fiainak** életét. **„Rajta, bánjunk el okosan velük”** – megfontoltan követte el bűnét. Így tehát jogos volt megvonni tőle a megtérés lehetőségét büntetésének elnyeréséig. Ezért viselte szerepét oly kitarító állhatatossággal. **„Eresszed el népem!”** – javulj meg, üzenete neki **Isten Mózes** által, bárha előre tudta és megmondta, hogy nem fogja őket elbocsátani. **„Azért tartottalak életben, hogy erőmet megmutathassam”** – hogy az emberek lássák, hogy nem minden bűnös felé nyújtom ki megbocsátó kezem. Súlyos gonosz tettekre nincs megtérés. Szántszándékosan választotta a halálhoz vezető utat; el is pusztult gonoszsága miatt.

Szichontól is bűnének súlyossága miatt vonta meg **Isten** a megtérés lehetőségét: **„Megkeményítette az Örökkévaló, a te Istened az ő lelkét és felbátorította a szívét.”** Ugyanezt látjuk a kanaánitáknál is. Undorító bálványimádatuk akadályozta őket a megtérésben. Harcba elegyedtek **Izraellel** és így **„Istentől volt az, hogy dacos lett szívük, hogy Izraellel harcoljanak és megsemmisüljenek.”** Az **Élijahu** idejében élt **Izrael** nemzedéke is sokat vétkezett; azért vonták meg tőlük is a megtérés lehetőségét. **„Te magad fordította meg szívüket”** – ez azt jelenti, hogy **Isten** nem engedte, hogy megjavuljanak.

Folytatjuk...

EMBERBARÁT HETILAP NAGYFUVAROS ZSINAGÓGA

ב"ה

NAGYFUVAROS UTCAI TEMPLOM IMAREND MÁRCIUS 1. – 31. KÖZÖTT

1.	szombat	TRUMÁ ÚJHOLD 2. Vége:18,15 SÉKELEK SZOMBATJA	8,00	17,00	1.
2.	vasárnap		8,00	17,15	2.
3.	hétfő		7,00	17,15	3.
4.	kedd		7,00	17,15	4.
5.	szerda		7,00	17,15	5.
6.	csütörtök		7,00	17,15	6.
7.	péntek	ZÁJIN ÁDÁR ₪ 17,19	7,00	17,30	7.
8.	szombat	TECÁVÉ Zohajr szombatja Vége:18,25	8,00	17,00	8.
9.	vasárnap		8,00	17,30	9.
10.	hétfő		7,00	17,30	10.
11.	kedd		7,00	17,30	11.
12.	szerda		7,00	17,30	12.
13.	csütörtök	Eszter böjtje Böjt vége: 18,17 MEGILE OLVASÁS	7,00	17,45	13.
14.	péntek	PURIM ₪ 17,29 REGGEL MEGILE OLVASÁS	7,00	17,30	14.
15.	szombat	KI TISZÁ Vége:18,35 SUSÁN PURIM	8,00	17,15	15.
16.	vasárnap		8,00	17,30	16.
17.	hétfő		7,00	17,30	17.
18.	kedd		7,00	17,30	18.
19.	szerda		7,00	17,30	19.
20.	csütörtök		7,00	17,30	20.
21.	péntek	₪ 17,39	7,00	17,45	21.
22.	szombat	VÁJÁKHÉL Vége:18,45 VÖRÖS TEHÉN SZOMBATJA	8,00	17,30	22.
23.	vasárnap		8,00	17,45	23.
24.	hétfő		7,00	17,45	24.
25.	kedd		7,00	17,45	25.
26.	szerda		7,00	17,45	26.
27.	csütörtök	Jajm Kippur Kotajn	7,00	17,45	27.
28.	péntek	₪ 17,49	7,00	18,00	28.
29.	szombat	PEKUDÉ ÚJHOLD HIRDETÉS Há Hajdes szombatja 18,56	8,00	17,45	29.
30.	vasárnap	ÚJHOLD NYÁRI IDŐSZÁMÍTÁS KEZDETE	8,00	19,00	1.
31.	hétfő		7,00	19,00	2.

Á

D

Á

R

N
I
S
Z
Á
N

Ismeretlen zsidók nyomában CXI. Neuschloss-Knüsli Kornél

Neuschloss-Knüsli Kornél, született Neuschloss Sámuel Kornél (Pest, 1864. június 17. – Budapest, 1935. március 26.) zsidó származású magyar építész, művészettörténész, archeológus, a Neuschloss család tagja.

Neuschloss Miksa parkettagyáros és Hirschler Berta fia. Építési oklevelét a zürichi műegyetemen szerezte. Utóbb a budapesti tudományegyetemen bölcsészeti és művészettörténeti doktorátust is szerzett, ahol többek között Pasteiner Gyula tanítványa volt. Párizsban a neogótikus stílusban tervező Émile Boeswillwald irodájában dolgozott, ahol francia várak restaurációjában is részt vett. 1893-tól állami alkalmazásban volt a Pest-Pilis-Solt-Kiskun Vármegye Állami Építészeti Hivatalánál. 1897-ben nyitotta meg önálló irodáját.

Az első világháborút, mint a nagyváradi 4. honvédegységek tartalékos századosa szolgálta végig, és számos magas kitüntetésben részesült. Az első világháború után (1921-től) a Ludovika Akadémián az építési szerkezetek tanára volt. 1924 után Gyenes Lajossal volt közös irodája. Neuschloss Kornél archeológusként is dolgozott. Több közéleti feladat mellett a Magyar Építőművészek Egyesületének elnöke (1912-1914), a Budapesti Mentőegyesület igazgatója és a pesti református egyházközség presbitere tisztét is betöltötte. 1916-ban belépett a Neuschloss, a Régi Hívek páholyba. Halála után emlékére művészeti díjat alapítottak, a Neuschloss-Knüsli bronzérmet.

Egyetemi tanulmányaival együtt hét évet töltött Svájcban, Francia- és Olaszországban. Felesége, Knüsli Lujza (1872–1937) Svájcból települt Magyarországra. 1895-ben kötöttek házasságot a svájci Glarus településen. A családban sok építési vállalkozó volt, legjelentősebb Neuschloss Ödön és Marcell vállalata, mely a Millenniumi kiállítás kivitelezésének legnagyobb részét végezte. Sógora Thomán István zongorapedagógus volt. Gyermekai: Konrád, Péter. Leszármazottai Guatemalában, Puerto Ricóban, Spanyolországban és az Egyesült Államokban élnek.

Forrás: (wikipedia)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

ב"ה

MEGHÍVÓ: BEILI BÁT MICVÁJÁRA (CSAK NŐKNEK)

JEGYEZZÉTEK FEL A DÁTUMOT!

Március 23. (Ádar 23)

BEILI BÁT MICVÁJA

12

Nagy örömmel hívlak meg egy női
összejövetelre Beili bát micvája
alkalmából.

Vasárnap, március 23

12:30

1084 Budapest, Nagy fuváros 4

Remélem, hogy együtt ünnepelhetünk!

Beili Glitzenstein

RECEPT-TÁR

Gofri vanília pudinggal

A gofri nagyon sokféle feltéttel jó. Mondjuk a fokhagymás tejfölt hagyjuk meg a lángosnak, de az biztos, hogy a vaníliapuding benne van a top 10-ben!

Hozzávalók: 14 db

- 1 csomag sütőpor (12 g-os ki-szerelés)
- 400 g finomliszt
- 1 csipet só
- 120 g kristálycukor
- 1 csomag vaníliás cukor (12 g-os kiszerelés)
- 100 g puha vaj
- 3 db tojás
- 500 ml tej
- 1 ek étolaj a sütéshez
- 1 csomag vaníliás pudingpor (40 g-os kiszerelés)
- 700 ml tej
- 100 g kristálycukor
- 1 mk vaníliaőrlemény

Elkészítés:

A gofri vaníliapudinggal tálalva valami mennyei! Az elkészítést azzal kezdjük, hogy a sütőport, a lisztet és a sót összekeverjük egy tálban. Egy másik tálban kihabosítjuk a cukrot és a vaníliás cukrot a vajjal és a tojásokkal. Mehet bele a tej és a sütőporos liszt is, majd az egészet csomómentesre keverjük.

A tésztából 1-2 evőkanállal teszünk a felmelegített, enyhén kiolajozott gofrisütő mélyedéseibe, és pár perc alatt aranybarnára sütjük a gofrikat, majd rácsra téve hagyjuk kihűlni. A pontos mennyiség a gofrisütő méretétől is függ.

A pudingport kikeverjük egy gyorsforralóban 100 ml tejjel, majd folyamatosan kevergetve hozzáöntjük a maradék tejet, hozzáadjuk a cukrot és a vaníliát is, és közepes lángon sűrűre főzzük. Ezzel tálaljuk a gofrikat.

Forrás: (streetkitchen)

EMBERBARÁT HETILAP NAGY FUVÁROS ZSINAGÓGA

REJTVÉNY, AGYTORNA (SÁBESZ UTÁNRA)

					PONTY- BÓL IS KÉ- SZÜLHET	SZERTAR- TÁS, UN- NEPSÉG	NÉMÁN LERO!	DINNYÉN VÁGOTT NYILÁS	TÉTET NÓVEL	A VANÁ- DIUM VEGYJELE	TÉVESEN MÁZSÁL	A POÉN 1. RÉSZÉ
					A KÖRHÁZ JELE					LEMEZ SZELEI!		
					PÉPES ANYAG					UTAT ELHAGY		
					A TÁRGY RAGJA		MÉTER- ÁRU AKÁR AZ ALFÖLD					
					OPUS FELEI			A FÖL- DIG LÓG				
					RÉGÉSZ IGÉJE			DOHÁNY- POR				
A POÉN 2. RÉSZÉ		SIEMENS, RÖVIDEN KINCSE- KERESŐ	LOPE DE ...; SPANYOL ÍRÓ	JÓTÉ- KONY- KODIK	RÖNTGEN, RÖVIDEN	ÁLMOBAN TÁTOG KOHÓ- BELSŐ!			ELŐTAG: HÁROM- TÁNC- LÉPÉS			
NEHEZEN ÉRTHETŐ (BESZÉD)								VONAT- FÜLKE			NEWTON, RÖVIDEN	
								ÍRÓSZER			FINNUGOR NYELV	
GYÖKE- REZIK					ÉRVÉ- NYESÜL				SÜLYPÁT			
					A TETEJÉ- RE SÜL				JULCSI			
SZÓ VÉGÉN ÁLLHAT				RÁDIUSZ, RÖVIDEN	HALK BE- FEJEZÉS!	HÚSVÉTI AJÁNDÉK FORGATÓ- CSOPORT					SZEMBEN VANI	
											PERBEN ÁLLI	
FUTVA MENEKÜ- LÉS							ODÚ, TÁJ- SZÓVAL			KÖNYÖ- RÖG		
							VERSENY- SZAKASZ			SŐR, NÉMETÜL		
NYUGAT, RÖVIDEN		MEGKÉR- DŐJELEZ							KÉMIAI ELEM			
		LIZUSNAK BEGÉZIK							DUDOR A BŐRÖN			
LAPOS, FENEKÜ EDÉNY				TÖLTÉS			AZ OVIT KÖVETII				RÉGIES KEZDÉS!	
				ROST- MÁLYVA			JELÖLŐ ÚSZÓMŰ				MALAJZIA NOB-JELE	
HULL A HÓ				... JANKÓ; MESEHÓS								HENRY, RÖVIDEN
				VASÚTI FÉKEZŐ								OLASZ FÉRFINEV
BIBLIAI SZEMÉLY						MEREV FIZISKA						
						BÁLVÁNY						
MÁLTAI AUTÓK JELZÉSE	FÖNÍCIAI ISTENNO						EREDETI DZSEMI			KÉMLEL		
	ISMERT (ÚT)						BOLON- DOZÁS			ÁDÁZ, VAD		
BOSSZÚS INDU- LATSZÓ		IZ ÉS ILLAT						ÖBÖL- BEJÁRATI!			NÍVÓS KEZDETI	
		LAO-CE IZMUSA!						ENERGIA, RÖVIDEN			SZEMMEL ÉRZÉKEL	
ATLÉTA SZEM- LÉLTETŐ RAJZ							CÍMOLDAL					
							SIKLÓS CENT- RUMA!					
				SAKK- MŰSZÓ				LÁPRÉTI NÖVÉNY				
				RÓMAI 10-ES				AMPER, RÖVIDEN				
MÁJ- SZELETI	O				KEGYE- LEMMEL TELJES							

Ez a kiadvány Szent szövegek idézeteit és azok magyarázatait tartalmazza. Kérjük ne dobja ki!
TALMUD TORA Alapítvány számlaszáma: 11705008-20413002-00000000

IMAI DŐK, GYERTAGYÚJTÁS, IDŐSEK KLUBJA ESEMÉNYEK

2025. Márc. 21. – 2025. Márc. 28.

DÁTUM	REGGEL	ESTE
21. péntek	7:00	17:45
22. szombat	8:00	17:30
23. vasárnap	8:00	17:45
24. hétfő	7:00	17:45
25. kedd	7:00	17:45
26. szerda	7:00	17:45
27. csütörtök	7:00	17:45
28. péntek	7:00	18:00

Gyertyagyújtás és Szombat kimenetele Budapesten

DÁTUM	ESTE	DÁTUM	ESTE
21. péntek	17:39	22. szombat	18:45
28. péntek	17:49	29. szombat	18:56

Poén sarok

Beszélgess a katolikus pap a rabbival:
- Mondd, mikor térsz el attól a hülyeségtől, hogy nem eszel disznóhúst?
Mire a rabbi:
- Az esküvődön.

Körzetünkbe is megérkezett a macesz és a liszt. Árusítása hétfő-szerda-péntek délelőtt 9-12 óra között. Az 1 kg-os macesz ára 2900 Ft a fél kilós liszt ára 1500 ft.

A 613 PARANCSOLAT

XXXVIII.

Tiltó Micva

Ne kívánjuk meg a másét

„Ne kívánd meg felebarátod házáat! Ne kívánd meg felebarátod feleségét, szolgálját, semmit, ami a felebarátodé.”

(2Mózes 20:14)

EMBERBARÁT IDŐSEK KLUBJA

„IDŐSEK KLUB” -ja, rendezvényeire várjuk kiléni tagjait. Várjuk tagjaink szíves megjelenését és ötleteiket, melyekkel segítik a klub működését. Következő klubrendezvényt március 26.-án, szerdán délelőtt 10:00 órától tartjuk a földszinti klubteremben.

Nagy Fuvaros utcai Templomkörzet

Emberbarát Templomegylet

Budapest. 1084

Nagy Fuvaros utca 4.

Tel: 334 27 31

Email: nagyfuvaros@gmail.com

<https://www.facebook.com/Nagyfuvaros4>

Felelős kiadó: Streit Sándor

Szerkesztő: Streit Gábor

Technikai asszisztens: Andrásy Béla